

forlange udførte. Nu er det jo vistnok saa, at af disse øvrige Godser navnlig Frederiks-gave og Flenstøfte ved Resol. af 1846 ere satte lige med disse, men det er ogsaa kun ved Resol. af 1846, at de ere satte lige med disse. Videre strækker Bøndernes Afgang til særegne Begunstigelser sig ikke; der er hverken før eller senere tilfagt dem nogen yderligere Lempelse i denne Henseende; men det har paa den anden Side heller ikke været Udvalgets Majoritets Mening Andet, end at al mulig Billighed i denne Henseende burde tagtages. Vi have antaget, at, naar disse Godser, som vi i vort første Forslag have formeent, blive satte lige med de private, saa havde Regjeringen al Anledning til, ligesom de private Godseiere, at tage alt muligt Hensyn til Billigheden ved at overdrage Fæstestederne til Eiendom. Denne Billighed kan jo tagtages paa anden Maade end netop ved at gjøre denne Resolution anvendelig, og i denne Henseende troede vi, at Regjeringen desuagtet vilde have fuld Opfordring til at tage alle mulige Billighedshensyn. Imidlertid har dette, saavidt jeg kunde forstaae, sidste Gang givet Anledning til endeel Misforstaaelse, og Udvalgets Pluralitet har derfor troet at kunne gjøre et andet Forslag, saaledes at Loven i det Hele for Diebliffet kun finder Anvendelse paa Selveindoms Indførelse paa det gamle Krongods, men at der slet ikke optages Noget om de andre Godser; det staar da til Regjeringen i den nærmest paafølgende Tid, netop ved de samme Mænd, som nu maatte blive udnævnte til at taxere de gamle Krongodser, ogsaa at lade taxere de nye Krongodser saaledes som deres Stilling vilde blive, hvis nærværende Lov blev anvendelig paa dem, at lade taxere, hvormeget deres Salgsværdi var, og hvad der i den Henseende kunde antages at komme ind af dem, naar man estergav en billig Deel af denne Salgsværdi, og hvorledes det vilde stille sig, hvis Resol. af 1ste Juli 1846 alene fremdeles blev anvendelig derpaa. Naar disse Oplysninger vare erhvervede, kunde Regjeringen forelægge den næste Rigsdag et Lovforslag, som enten gik ud paa, efter Omstændighederne, at give de samme Begunstigelser for dette Gods, eller andre Begunstigelser, og Thinget

var da istand til at have den fornødne Over- sigt over, hvad der vilde blive tabt for Statskassen paa denne Maade, og vilde kunne have en bedre Dom derover. Det er med Hensyn dertil, at vi have stillet vort sidste Endringsforslag, og jeg skal paa egne og de øvrige Forslagstilleres Vegne udtale, at vi frasatde det principale Forslag, saaledes at det som subsidiairt anførte bliver vor endelige Indstilling i denne Sag.

Formanden: Det af Udvalgets Majoritet stillede principale Forslag er saaledes taget tilbage, og jeg skal spørge, om Noget optager det. Det maa saaledes ansees som bortfaldet. Jeg mener altsaa, at der nu med Hensyn til dette Punkt ikke bliver Andet tilbage, som Endringsforslag betragtet, end Udvalgets Forslag til § 1, hvormod den Tilbagetagelse, som nu har fundet Sted fra Udvalgets Majoritets Side, kun har den Betydning, at den har taget den foreslaaede nye § 15 tilbage. Dertil indskrænker sig, saavidt jeg skjønner, denne Tilbagetagelse. (Ordføreren: Ja, Titelen bliver ogsaa tilbage.) I Henhold hertil vil saaledes Discussionen komme til at dreie sig om § 1 med det nu af Udvalgets Majoritet stillede Endringsforslag, som gaaer ud paa at give § 1 en anden Affattelse.

Stampe: Jeg skal ikke indlade mig paa at bekræfte eller modsigte Rigtigheden af de Calculer, som man til forskjellige Tider og paa forskjellige Steder har opstillet angaaende den Fordeel, som Staten vilde have, eller det Tab, som den muligen vilde lide ved at overdrage Kronens Gods til Selveindom. Det gaaer over min Forstand, hvorledes man i denne Henseende endogsaa med nogen Grad af Rimelighed og Sandsynlighed kan komme til et Resultat. Dette Resultat vil nemlig efter min Mening være aldeles afhængigt af Conjunctionerne, saavel i Almindelighed som i den enkelte Egn, og af den Maade, hvorpaa de Grundsatninger, efter hvilke den Commission, som omhandles i Lovforslagets § 4, vil udføre sin Forretning. Det er saaledes ikke gennem Talstørrelser, at jeg er kommen til at tiltræde Majoritetens Indstilling, men det er ved en simpel Betragtning af de herhenhørende Forhold. Jeg troer, at det maa indrømmes af enhver For-